

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

ÅRSPLAN 2025-2026

1

Krabyskogvegen 643

2848 SKREIA

61 16 83 43

post@eventyraasen.no

www.eventyraasen.barnehage.no

Eventyråsen barnehage

Innhold

Velkommen til et nytt år i Eventyråsen barnehage	s.3
Formålsparagrafen	s.3
Visjon og verdier	s.3
Foreldresamarbeid	s.4
Omsorg, lek, læring og danning	s.4
Fokusområder 2025/2026	s.6
Se barnet innenfra	s.6
Høyt og lavt	s.6
Lek	s.7
Barnehagens læringsmiljø og aktivitetsplikt	s.7
Planlegging, dokumentasjon, vurdering	s.9
Medvirkning	s.9
Overganger	s.10
Ledelse	s.10
Viktige datoer	s.11
Progresjonsplaner	s.12-20

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Velkommen til et nytt år i Eventyråsen barnehage ☺

Velkommen til alle «gamle» og til alle nye – vi gleder oss til å bli kjent med dere, og ser frem til et godt samarbeid mellom hjem og barnehage ☺

Årsplanen gir en orientering om våre fokusområder for barnehageåret. Den er et arbeidsverktøy for personalet, som utgangspunkt for videre planlegging og evaluering gjennom året.

Årsplanen er godkjent i barnehagens samarbeidsutvalg 02.09.25.

Eventyråsen barnehage er delt i tre baser; Regnbuen (0-2 år), Nordlys (3-4 år), og Solstrålen (4-6 år). Barna er igjen delt i aldersinndelte team på hver base. Eventyråsen barnehage AS eies og drives av Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke, og barnehagen er medlem i PBL (Private barnehagers landsforbund).

Vi henviser til vår hjemmeside for ytterlig informasjon om vår virksomhet. Denne siden oppdateres jevnlig, og i tillegg til praktisk informasjon kan du også lese om våre satsningsområder her. Her finner du også barnehagens vedtekter.

Formålsparagrafen

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Lov om barnehager §1

Visjon og verdier

Vår visjon er at Eventyråsen barnehage skal være *et godt sted å være*, - for liten og for stor, for alle som har barna sine hos oss, alle som jobber hos oss, og alle andre som er tilknyttet barnehagen. I barnehagen skal vi ha det trygt, morsomt og utviklende, og vi jobber for at hver dag blir en god dag for store og små! Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barnehagens egenverdi. Barndommen skal preges av trivsel, vennskap og lek.

Gjennom årsplanens ulike områder beskrives hvordan vi jobber for å skape et godt sted å være i Eventyråsen barnehage.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

Vi benytter KidPlan for kommunikasjon mellom hjem og barnehage. Kidplan kan lastes ned til mobil eller nettbrett i App Store eller Google Play. Det gjennomføres årlig(e) brukerundersøkelse(r), og vi oppfordrer alle til å besvare disse undersøkelsene, da dette er et viktig grunnlag for vår videre utvikling.

Telefonnummer til avdelinger: 902 89 088 (Solstrålen), 902 83 110 (Regnbuen).

Les mer om foreldresamarbeid og rutiner for oppstart og tilvenning på vår hjemmeside
www.eventyraasen.barnehage.no

Omsorg, lek, læring og danning

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling

Formålsparagrafen, Lov om barnehager §1

Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. ... Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng, og samlet bidra til barns allsidige utvikling (rammeplan for barnehagen).

Omsorg	<i>Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet (rammeplan for barnehagen).</i> - Tilvenning - Tilknytning - Trygghet, tilhørighet og trivsel - Ro og hvile - Anerkjennelse - Tilstedeværelse og tilgjengelighet
--------	--

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

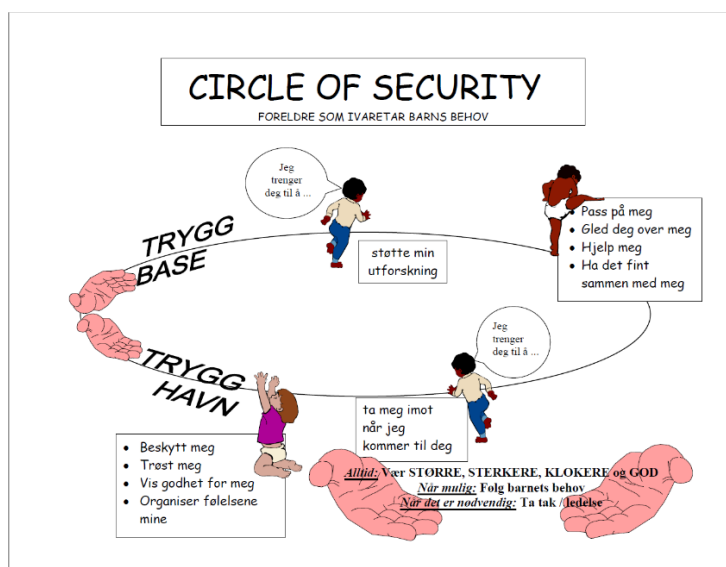
	- Åpenhet, varme og interesse - Trygghetssirkelen – større, sterkere, klokere, god
Læring	<i>Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser ... Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser (rammeplan for barnehagen).</i> - Læring gjennom deltakelse - Fokus på prosess, det som skjer underveis - Lære gjennom sanser - Erfare, undre seg, utforske, delta - Individuelle behov - Barns medvirkning - Undring - Mestring - Utforsking - Utfordringer, strekke seg
Danning	<i>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap (rammeplan for barnehagen).</i> - Felles undring og refleksjon - Gode samtaler - Respekt - Gode relasjoner - Stå for egne meninger - Empati - Tilrettelegge for barns behov - Veilede barna - Lære barna å tenke selv og ta selvstendige valg
Lek, vennskap og fellesskap	<i>Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens verdi skal anerkjennes (rammeplan for barnehagen).</i> - Være sammen med barna - Engasjement og glede - Gode lekemiljøer - Igangsetter - Tilstedeværelse og deltakelse - Barn og voksnes lekekompetanse - Veilede og støtte i lek - Fellesskap og inkludering - Forebygge og følge opp mobbing og diskriminering

Fokusområder 2024-2025

Se barnet innenfra (SBI)

Se barnehagebarnet innenfra (SBI) er et satsningsområde både for barnehager og skoler i kommunen, slik at barna møter de samme grunnverdiene i hele utdanningsløpet. SBI gir de ansatte en fordypning i hvordan man bruker utviklingspsykologi og relasjonskompetanse for alle barn i barnehagen, men likevel særlig for de barna som trenger de trygge relasjonene aller mest. De ansatte får kunnskap om hvordan de kan tilrettelegge hverdagen for alle barn, men følgende grupper spesielt: barn som har med seg utrygge erfaringer/belastende omsorgserfaringer, og barn med temperamentsmessige utfordringer.

Absolutt alle barn trenger sensitive og varme voksne rundt seg, både hjemme og i barnehagen. Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjonen mellom seg og barnet, og barnet trenger først og fremst vår godhet og vennlighet i alle situasjoner. Det å være vennlig betyr ikke at vi alltid må være venner, men at den voksne tar ansvar og tar ledelsen i situasjoner der det er nødvendig. Trygge voksne er robuste, relaterer når mulig, reagerer når nødvendig og er samlende.

Kursprogrammet Se barnet innenfra er utviklet av tilknytningspsykologene Brandtzæg og Torsteinson, bygger på Trygghetssirkelen (COS), og er tilpasset barnehager.

Relasjonsarbeid må jobbes med over tid, og SBI er gjennomgående tema ved alle våre møtepunkter. Målet med dette arbeidet er at det gir barna trygghet, og denne trygge grunnmuren trenger de for å lære, og for å utvikle seg til robuste mennesker som mestrer livene sine som barn og ungdom. Trygghet, ømhet og glede er viktigere enn alt annet i barnehagen.

Høyt og lavt

Et samarbeidsprosjekt med Fysio- og ergoterapitjenesten i Østre Toten kommune.

Nasjonale faglige råd understreker at fysisk aktivitet bør ha en stor plass i barnets hverdag. Barn i alderen 1-5 år bør være fysisk aktive minimum 180 minutter hver dag, og fra 3-5 åringer bør 60

Et godt sted å være! Trygt, morsomt, utviklende

minutter av dette være med moderat til høy intensitet (slik at man kjenner man blir litt andpusten, og pulsen øker).

Prosjektet skal bidra til økt systematisk jobbing med sansing og motorikk, og vil også bidra til å fange opp barn som vanligvis ikke er så fysisk aktive og/eller er i lite variert aktivitet. Det skal også bidra til å utvikle barns robusthet, da dette blant annet handler om å ha en kropp du behersker godt. Vi håper også at barna blir motivert til mer fysisk aktivitet også på fritiden, og at aktivitetene vi holder på med i barnehagen også er noe som barn og foresatte har lyst til å teste ut hjemme. Vi informerer underveis om fokusområder og tilhørende aktiviteter.

Like viktig som den fysiske aktiviteten er ro og hvile. Det er viktig å lære å finne ro i egen kropp, og finne en balanse mellom aktivitet og hvile.

Det vil være tett kontakt mellom fysioterapeutene og barnehagen gjennom prosjektet, med treffpunkter hver måned. Det vil være ulike satsningsområder fra måned til måned, med rullering på fokusområdene balanse og koordinasjon, ballferdigheter, styrke, finmotorikk og taktil sans. Prosjektet har oppstart i september. Hovedansvarlige på hver gruppe er Kristina (Solstrålen), Ingunn (Nordlys), og Evie (Regnbuen).

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (rammeplan 2017).

Leken er barnehagens viktigste sosialiserings- og læringsarena, og barn trenger tid og rom til uforstyrret lek. Leken stimulerer barnets allsidige utvikling; det språklige, sosiale, emosjonelle, kognitive, motoriske og kreative. Gjennom leken skapes vennskap, og sosiale ferdigheter utvikles. Lek er en aktivitet som er egenmotivert og frivillig for barna, og barna styrer i stor grad selv utviklingen av aktiviteten. Leken er et mål i seg selv, og må ikke bli for målrettet. Gode lekemiljøer skaper mer aktive voksne, og er et verktøy for alt det andre vi skal jobbe med i barnehagen. Vi har fokus på voksenrollen i leken, gode lekemiljøer, og viktigheten av ulike typer lek.

For økt fokus på barnehagens lekemiljø har vi valgt ut lekemiljøansvarlige. Dette er Hege (Solstrålen), Karen (Nordlys), og Terese (Regnbuen). Ved planleggingsdag i januar vil vi evaluere første halvår, og vurdere om gruppen videreføres.

Barnehagens læringsmiljø og aktivitetsplikt

Barnehagen skal jobbe for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø og forebygge mistriksel og krenkelser. Vennskap og fellesskap med jevnaldrende bidrar til barns utvikling, og det kan også bidra til å beskytte barn mot krenkelser. Personalets kompetanse, evne og vilje til å inngå i gode relasjoner

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

med barn, og støtte barns relasjoner til andre barn, deres lek og fellesskap er vesentlig for at barn skal oppleve å være inkludert.

For å sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, har barnehagen en aktivitetsplikt. Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at barna opplever at barnehagen er et trygt og godt sted å være, og at de har et barnehagemiljø der de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Alle situasjoner der barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø er unike, og krever tilpassede tiltak. For å finne ut hva som er egnede tiltak, skal en sak alltid undersøke og analysere grundig, og videre vurdere hva som er til barnets beste.

8

Fra lov om barnehager:

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a. hvilke problemer tiltakene skal løse
- b. hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c. når tiltakene skal gjennomføres
- d. hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e. når tiltakene skal evalueres.

§ 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Undersøkelser og tiltak etter § 42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Våren 2025 hadde vi tilsyn på §43, uten avvik.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

God planlegging er nødvendig for mest mulig hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, lokaler og nærmiljø. Ut fra årsplanen planlegges det videre gjennom året gjennom månedsplaner, og andre planer for kortere og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper etter behov.

For å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen må vi jevnlig vurdere vår praksis. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalet involveres i, og danner utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Slik lærer vi av egen praksis, og kan videreutvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Vi bruker både ped.leder-møter, personalmøter og planleggingsdager til både planlegging- og vurderingsarbeid, for å følge opp at vi møter hvert barn og dets utvikling, og at planer følges opp. *Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen* (rammeplanen for barnehagen). Systematisk vurdering legger grunnlaget for barnehagen som en lærende organisasjon i utvikling.

Medvirkning

Barns rett til medvirkning er lovfestet i barnehageloven §2 og §3, i Grunnloven §104, og FN's barnekonvensjon, og skal være grunnleggende for arbeidet i barnehagen.

Barns medvirkning krever tilgjengelige og tilstedeværende voksne. Det handler om voksnes evne til å se barnet innenfra, lytte til og respektere barnas grenser og deres syn og meninger, og anerkjenne barna. Barns medvirkning handler om at vi skal ta barna på alvor, og at vi skal ta hensyn til barna og deres behov. Alle barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter, og noen barn vil trenge ekstra hjelp og støtte for å få til dette.

Demokratisk deltakelse handler om å kunne medvirke til innholdet i barnehagen, og vi må følge opp og videreutvikle barnas innspill. Demokrati handler også om å tåle ulikheter, og at mennesker med

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

ulikheter kan leve side om side. Ungene har ulike meninger som kommer til uttrykk i gruppa, noe som må respekteres, på lik linje med at ulike syn og meninger i personalgruppa må respekteres.

Foresattes medvirkning:

Vi gjennomfører brukerundersøkelse årlig, og egen undersøkelse kort tid etter oppstart. På den måten får vi tilbakemeldinger om foresattes opplevelse av barnehagen og vårt arbeid. Gjennom teamkontakter og barnehagens samarbeidsutvalg sikrer vi også at foreldrene blir hørt.

Overganger

På vår hjemmeside [Eventyråsen Barnehage AS](#) (Planer og satsningsområder) kan du lese mer om våre rutiner ved ulike overganger; når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og overgang mellom barnehage og skole.

10

Ledelse

Ulike leder- og ansvarsstillinger barnehageåret 2025/2026:

- Lederteam: Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke
- Avdelingsledere: Kristina Sommerstad Hansen (Solstrålen), Iren Rødningsby (Nordlys), Anne Lene Solberg (Regnbuen)
- Tillitsvalgte: Karen Sundby (Utdanningsforbundet), Evie Bratberg (Fagforbundet)
- Verneombud: Hege Bakke

Oversikt over ansatte finner du på våre hjemmesider.

Kontaktinfo: post@eventyraasen.no

Vigdis: vigdis@eventyraasen.no / 95251787

Guro: guro@eventyraasen.no / 97125747

Regnbuen (0-3 år): 90283110

Solstrålen (3-6 år): 90289088

Viktige datoer ...med forbehold om endringer...

Planleggingsdager: 13.august, 10.november, 30.januar, 15.mai, 2.juni

13.august	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Uke 38	Brannvernuke
23.september	Foreldremøte
10.oktober	Markering av verdensdagen for psykisk helse. Tema: Vi trenger å snakke mer sammen. #gi8minutter
24.oktober	Markering av FN-dagen
10.november	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
12.desember	Lucia-markering. Skolestartere går Lucia i barnehagen, og foresatte på teamet inviteres på morgenkaffe.
18.desember	Julebord (lunsj) for barn og ansatte.
23.desember	Siste dag før jul
2.januar	Første dag etter jul
30.januar	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
6.februar	Markering av samefolkets dag
14.februar	Eventyrreisa – forestilling med barn og voksne på avdeling Solstrålen, på Østre Toten kulturhus
6.mars	Pysjfest/kostymefest
10.mars	Barnehagedagen – Tema: Fellesskap og inkludering
26.mars	Påskelunsj for barn og ansatte i barnehagen
1.april	Barnehagen er stengt (onsdag før Skjærtorsdag)
15.mai	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
13.mai	Vi øver til 17.mai. Oppfordrer slekt og venner som har mulighet til å se på toget.
17.mai	Alle barn og foreldre inviteres til å gå i toget på Skreia (foreldrerådet er ansvarlige for å medbringe fane etc.). Nærmere info fra 17.mai-komite kommer via Kidplan i forkant av dagen.
Uke 22-24	Tema; Mangfold – vi avslutter perioden med mangfoldsfest
28.mai	Eventyråsdagen, barnehagens egen kulturdag
2.juni	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
4.juni	Tur til Tjuvåskampen med skolestartere
11.juni	Avslutning for skolestartere med foresatte, kl. 18.00. Barna overnatter.
3.juli	Siste dag før sommerstengte uker
Uke 28-30	Sommerstengt
27.juli	Barnehagen åpner igjen
1.august	Nytt barnehageår

Datoer for arrangementer i regi av Foreldreråd/teamkontakter kommer etter hvert.

Følg med på månedsplaner for turer, aktiviteter og annet opplegg gjennom året.

Progresjonsplaner

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kropp, bevegelse, mat og helse	Bli kjent med kroppen sin. Lære å krabbe/gå. Bli vant med å være ute. Øve på begreper om kroppen sin. Oppleve aktivitet og hvile. Gjennomføre hygienerutiner. Oppleve gleden ved leker med bevegelse/sang-leker. Være på små turer i nærområdet. Lære bordskikk, og lære å spise selv. Øve på å gå på do. Spise sunn mat. La barna bli kjent med og oppleve vannlek. Gi erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. Øve på påkledning.	Øve på å kle på seg selv. Lære om riktig påkledning etter vær og temperatur. Lære hygienerutiner. Oppleve gleden ved å bruke kroppen sin sammen med andre. Oppleve gleden ved leker med bevegelse/sang-leker. Oppleve mestring ved fysisk aktivitet. Spise sunn mat. Øve på selvstendighet ved matbordet. Oppleve friluftsliv i nærmiljøet rundt barnehagen. Øve på å vente på tur. Dotrening. Tema: Kroppen min og egne grenser	Oppleve mestring ved påkledning. Lære å vente på tur. Få erfaring med ulike typer aktiviteter. Lære om viktigheten av god hygiene. Oppleve et sunt og variert kosthold. Delta i matlaging. Oppleve gleden ved friluftsliv, og gode turopplevelser. Få erfaring med bruk av saks, føreblyant og andre finmotoriske aktiviteter. Oppleve gleden ved leker med bevegelse/sang-leker. Tema: Kroppen min og egne grenser	Få gode vaner med helse og hygiene. Lære om at aktivitet kan forebygge sykdom. Oppleve gleden ved leker med bevegelse/sang-leker. Oppleve et sunt og variert kosthold. Delta i matlaging. Økt kjennskap til kroppen. Gode frilufts- og turopplevelser. Kunne velge klær etter værforhold. Mestre grovmotoriske bevegelser. Lære å bruke saks, trene på finmotoriske aktiviteter. Tema: Kroppen min og egne grenser

		Tema Kroppen min og egne grenser: Barna skal få et godt og bevisst forhold til kroppen sin. Kropp, gode og vonde følelser, ulovlige hemmeligheter og berøringer.
--	--	--

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kommunikasjon, språk og tekst	Øve på begreper i hverdagssituasjoner. Forstå og bli forstått nonverbalt. Lære barna språk gjennom sanger, rim og rytmer. Bruke bildebøker. Eventyr med konkreter. Gjenkjenne sitt eget navn (skrift). Være deltakende i samlingsstund. Sette ord på det vi gjør for å utvikle begrepsforståelse. Samtale med barna.	Utvikle barnas ordforråd og evne til å kommunisere. Sanger, rim, rytme og fortellinger. Fabulere og leke med ord og lyder. Lese bøker med mye bilder. Sangleker. Spille spill. Gi barna øvelse i verbal kommunikasjon i konflikter.	Sette ord på følelser. Oppleve skriftspråket, lekeskriving. Dikte egne eventyr. Fremføring av forskjellige tekster. Få et forhold til tall og bokstaver. Lese bøker med mer tekst. Sangleker. Leke med språket. Sanger, rim, regler. Spille spill.	Bruke språket til å løse konflikter. Erfaringer med tall og bokstaver. Språkformidling. Arbeide systematisk med Språksprell. Trene på kollektive beskjeder. Lese bøker. Sangleker. Sanger, rim, regler. Spille spill. Støtte i morsmål, samtidig utfordre på bruk av norskspråk.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Kunst, kultur, kreativitet	Oppleve sang, dans, musikk. Leke med og bli kjent med ulikt materiale i kreativ, skapende virksomhet. Sanseopplevelser. Bildebøker. Pekebøker. Bevegelsesleker. Sangleker. Rytme-instrumenter. Bli kjent med farger.	Få positive erfaringer gjennom sang, dans, musikk, forming, bevegelse. Oppleve dramatisering, både selv og med andre. Få opplevelser med kunst. Oppleve kulturlandskapet. Rytme-instrumenter. Lytte. Få erfaringer med ulikt formingsmateriale. Kunstutstilling.	Få positive erfaringer med å forme noe selv. Oppleve, og bli kjent med norsk matkultur; hvor maten kommer fra. Oppleve samisk matkultur. Oppleve billedkunst. Snekring. Sangleker. Instrumenter. Turer til biblioteket. Positive erfaringer med ulikt materiale. Gi barna inspirasjon og felles erfaringer.	Få opplevelser ved å bygge noe selv. Få opplevelser av forskjellige typer kunst. Matkulturer. Ulike formingsaktiviteter. Dramatisering. Turer til biblioteket. Lese bøker, se på illustrasjoner. Instrumenter. Snekring. Sangleker. Sansene.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Natur, miljø og teknologi	Bli kjent med, og øve på å bli trygge på miljøet inne og ute i barnehagen. Oppleve å være ute i all slags vær. Oppdagelser og undring i naturen. Bli kjent med ulike typer leker og hvordan de brukes. Bli kjent med ulike årstider, og ulike typer vær. Smake på frukt/bær i naturen.	Få opplevelser i nærmiljøet. Oppleve ulike natur. Kulturlandskapet. Bli kjent med dyr i naturen rundt oss. Kildesortering – bevaring av naturen. Få kjennskap til ulike årstider. Bruke ting til gjenbruk i lek (eks. smør-/primkartonger). Grave ned ulike typer søppel – hva skjer? Ulike forsøk med vann (overflatehinne etc.). Prosjekt med meitemark.	Få kjennskap til ulike årstider og deres kjennetegn. Fødsel, livet og døden. Få kjennskap til ulike planter i naturen rundt oss. Undre oss sammen med barna. Kildesortering. Samspillet mellom mennesket og naturen. Vise respekt for naturen og levende skapninger. Dyr og dyrespor. Teknikk i lek og hverdag – IKT. Jordbruk og matproduksjon.	Gi barna gode opplevelser i naturen. Gi barna fellesskapsfølelser i forbindelse med turer. Lære barna om hva som påvirker været og de ulike årstidene. Kildesortering. Bruke tekniske innretninger i hverdagen. Samspill mellom mennesket og naturen. Planter. Hva trenger dyr/mennesker/planter for å leve? Dyr og dyrespor. Fødsel, livet og døden.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Antall, rom, form	Bli kjent med rommene i barnehagen. Bli kjent med ulike former. Sortering etter farge og form. Tellevers. Byggeklusser. Puttebokser. Puslespill. Over/under/foran/bak. Knytte form til egen kropp. Spille enkle spill.	Oppleve forskjellige former og lek med dem. Sortere og sammenlikne. Puslespill. Tellevers. Sortering og klassifisering. Bruke enkle matematiske spill med former og telling. Bygge- og konstruksjonslek. Baking og matlaging. Hva kan flyte og hva kan ikke? Hva veier forskjellige ting?	Lære begreper om størrelser og former. Lære motsetninger. Oppleve gleden av tall. Oppleve gleden av spill hvor det kreves telling ogfølging av regler. Leke leker som krever innsyn i retninger. Turtaking, vente på tur. Sortering. Telling. Matlaging. Bli kjent med mål, vekt og tid. Leke med tall, spill, former og mønster.	Bygge enkle konstruksjoner etter tegninger. Kopiere mønstre over til andre materialer. Lære enkle matematiske begreper (vekt, størrelse, lengde, volum, retning, pluss og minus). Lære å telle. Spille spill. Leke med former og mønstre. Leke med tall. Sortering.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Etikk, religion, filosofi	Øve på hva som er ditt og mitt. Vise omsorg og medfølelse. Fokus på vennskap. Tradisjoner og merkedager. Lære å se at vi er forskjellige. Grunnleggende holdninger; si hei/ha det, takk... Samtaler og undring i hverdags-situasjoner. Vente på tur. Vi voksne er gode rollemodeller som viser omsorg og medfølelse.	Vente på tur. Dele med hverandre. Omsorg ovenfor andre. Lære om forskjeller blant mennesker. Lære om normer og verdier i samfunnet. Få kjennskap til ulike høytider og tradisjoner. Tid til undring og samtaler.	Tilegne seg normer og verdier i samfunnet. Danning. Undring og tenking. Få kjennskap til høytider og tradisjoner. Lære om ulikheter i barnegruppa – alle er like mye verdt. Tid til undring og samtaler. Ulike tradisjoner og merkedager. Omsorg og følelser. Hvordan være et medmenneske? Våre ulike roller.	Hjelpe hverandre. Respektere og tolerere andre og andres meninger. Undring, tenking, samtaler, refleksjon. Utvidet kunnskap om høytider og tradisjoner i ulike kulturer. Tid til undring, samtaler og refleksjon. Besøke kirken.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

Fagområde	1-2 år	3 år	4 år	5 år
Nærmiljø, samfunn	Familien. Vi jobber for at barna skal bli kjent med og trygge på barn og voksne på avdelingen. På tur i området utenfor barnehagen. Oppleve at du er en del av barnehagens fellesskap. Vi jobber for at barn og foreldre blir trygge i barnehagen.	Erfare at alle inngår i fellesskapet. Få innblikk i tradisjoner. Bli kjent med hva nærmiljøet inneholder. Oppleve samisk kultur. Lære seg å ferdes i trafikken. Likestilling. Familien. Hvordan vi bor. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.	Møte personer, arbeidsplasser og institusjoner i nærmiljøet. Tillit til egen deltakelse og påvirkning av fellesskapet – trygghet i gruppa. Historiske endringer i nærmiljøet og samfunnet. Likestilling. Medbestemmelse Lære om familien, boforhold og tradisjoner. Lese bøker og aviser. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.	Forståelse for tradisjoner og levesett. Historiske hendelser i Norges historie. FN's barnekonvensjon Trafikkregler. Demokratiske forpliktelser og likestilling. Lære om familien, boforhold og tradisjoner. Lese bøker og aviser. Besøke skolen. Turer i nærområdet, til fots og med buss.

	1-2 år	3 år	4 år	5 år
SOSIAL KOMPETANSE “Alle barna skal erfare å være i positivt samspill med barn og voksne” (rammeplan)	Øve på å vente på tur. Øve på å finne andre leker når den leken man ønsker seg er opptatt. Tomlelek. Vise/veilede i positiv kontakt med andre, eks stryke vs slå. Legge til rette for lek, bruke smårommene, lukke dører, avgrense – viktig å skjerme. Utforske gjenstander og leketøy. Vise ulike følelser uten at det går utover andre. Øve på å ta hensyn. Se når andre er lei seg. Empati. Oppleve respons på sine nonverbale uttrykk. Selvfølelse, at barna skal oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert. Øve på å forstå andres tanker/følelser.	Hvordan er vi i møte med andre? Ta kontakt med andre på en akseptabel måte. Turtaking, vente på tur. Vise ulike følelser, og aksept for disse. Vise omsorg og empati ovenfor andre. Ta initiativ til å leke med andre. Finne ro i alenelek. Invitere andre inn i lek. Høflighet; si hei, hade, spørre pent (kan jeg få...). Vite at det er greit å være sint, men ikke å råde andre. Fremme egne følelser, meninger og synspunkter. Motta og forstå beskjeder. Utvikle og knytte vennskapsbånd. Humor, kunne le og spøke i hverdagen. Gjenkjenne ulike følelser.	Barna skal kunne hevde sin rett. Bruke verbalt språk for å løse konflikter. Bli værende i leken. Innordne seg etter andre. Øve på å følge regler i spill og lek. Mestre turtaking. Ta kontakt med andre barn på en adekvat måte. Leker med andre barn, og blir værende i leken. Kunne gi uttrykk for mestingsglede. Knytter vennskapsbånd. Samarbeider med andre barn.	Viser akseptable følelsesuttrykk. Er initiativrik og sosialt aktiv, uten å opptre som “verdensmester”, eller trykke andre ned. Inkluderer andre barn på en positiv måte. Ser og legger merke til når noen er lei seg. Si hei og hade til andre du møter. Finne roen ved matbordet, snakke rolig med hverandre og vente på tur. Ha evne til å leke med flere. Klare å komme inn i en lek som alt er i gang. Akseptere at man ikke alltid får være med i leken. Tørre å snakke foran andre, og hevde seg i gruppa. Øve på å ta styring i leken, men også la seg styre. Klare å vente på tur.

*Et godt sted å være!
Trygt, morsomt, utviklende*

	Øve selvhverdelse, ha egne meninger, ta initiativ, delta og imitere andre. Øve på å tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter, utsette egne behov. Øve på å vise/veilede i konflikter. Øve på navn. Oppleve å være en del av et fellesskap. Oppleve og erfare at selv om vi er en felles gruppe er vi forskjellige og har ulike behov. Spørre pent ("Kan jeg få"). Si hade når noen reiser. Snakke om og bli kjent med ulike følelser. Delta i ryddesituasjon. Sitte fint i samling og bordsituasjon. Kunne utføre korte beskjeder.			Vise følelser uten at det går utover andre. Øve på å være selvstendig og holde orden på sakene sine i garderoben. Lære å rekke opp hånda når man skal si noe. Klare å følge en beskjed. Klare å lytte til hva de voksne og de andre barna har å si.
--	--	--	--	--